

BENESTAR SOCIAL

Àngels Guiteras

PRESIDENTA DE LA TAULA D'ENTITATS DEL TERCER SECTOR SOCIAL

Sobirania “En temes socials hi ha moltes situacions d’injustícia en el tracte que rep Catalunya, però tenir un estat propi no vol dir que apliquis polítiques socials que afavoreixin la reducció de les desigualtats”

“La Generalitat hauria pogut defensar que els drets socials no podien caure”

AURI GARCIA MORERA
BARCELONA

Àngels Guiteras ha sigut la veu de les entitats socials durant els últims sis anys. Una etapa en què la crisi les ha posat a prova i les ha obligat a protagonitzar un rol central. Dijous s'acomiada de la presidència de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social, després de complir els dos mandats que marquen els estatuts. Se'n va satisfeta amb la feina feta, però també decebuda amb algunes situacions que li ha tocat viure.

¿Les entitats han hagut de fer molta feina assistencial per tapar el forat que deixava l'administració?

La pobresa extrema ha aparegut a casa nostra, i les entitats socials han hagut de donar resposta a aquesta situació i atendre necessitats bàsiques. Sempre hem sigut punta de llança, començant a fer coses que després passaven a estar garantides per l'administració pública, però ara alguns programes públics que ja existien s'han reduït o s'han eliminat. En un moment de més necessitat, en què hi hauria d'haver més programes, no hi han estat de manera suficient.

Tot i les dificultats, ¿la Generalitat hauria pogut fer una mica més?

Sí, no hi ha dubte que hauria pogut fer una mica més. Igual que s'han defensat amb molta contundència altres coses, també s'hauria pogut defensar amb molta contundència que els drets socials no podien caure com han caigut. S'han fet retallades que no s'haurien d'haver fet. I això depèn de les prioritats del Govern i del pressupost. No pots dir que no tens diners, perquè de diners n'hi ha.

També ha estat condicionada per l'Estat, amb l'infrafinançament de la dependència o la suspensió del decret de pobresa energètica. ¿Cal un estat propi per superar això?

La nostra relació amb l'Estat, també en els temes socials, no és bona. Hi ha moltes situacions d'injustícia o de desequilibri en el tracte que rep Catalunya. Però tenir un estat propi no vol dir que apliquis polítiques socials que afavoreixin la reducció de les desigualtats. Hi ha hagut iniciatives capdavanteres que s'han aturat perquè Espanya les ha frenat, però hi ha marge de millora. Al procediment contra la pobresa energè-

FRANCESC MELCION

tica s'hi va acollir poca gent perquè calia un màster per entendre'l. I no han sigut capaços, el Govern i els partits, de fer un pacte de lluita contra la pobresa.

El Govern ha aprovat fa poc el seu pla de lluita contra la pobresa. Com ho valora?

Està bé que ho hagin aprovat, però és un pla que ja fa temps que coneixem. Voler posar en relleu que tens un pla és agosarat. Només faltaria que no tinguessis un pla... Estàs governant! Han volgut aprovar-lo oficialment i fer-lo públic perquè volen posar més accent social, però és de calaix que ha d'existir. Està bé perquè és interdepartamental i amb indicadors, però això és el mínim. Té gràcia que vagin i ho aprovin. Està bé, però aquest pla no farà res nou. Aquestes mesures ja les teníem. És el que ja estava fent el Govern.

Recuperació
“El creixement econòmic estable passa per les polítiques socials”

No hi ha hagut pacte de lluita contra la pobresa i tampoc reforma de la renda mínima d'inserció.

L'any 2011 van fer malbé la renda mínima d'inserció, i al cap de poc temps van dir que ja farien una altra reforma perquè clamava al cel. Encara l'estem esperant. I no tenen cap intenció de fer-la. Ja se sap que no la veurem abans que acabi aquesta legislatura.

Els últims anys han sigut difícils per a les entitats. ¿Això també ha permès fer una reconversió que és bona per al futur?

Ha sigut, i encara és, una època molt difícil. Algunes entitats han tancat, i altres han tingut problemes financers i retards en els pagaments. Però s'han fet canvis. El sector treballa més en xarxa, tot i que ja ho feia, i s'ha professionalitzat més, tot i que ja ho estava. Les entitats han après a diversificar les fonts d'ingressos, a

buscar més ingressos privats. Han posat en marxa estratègies de gestió que ajuden en moments de crisi i en moments de bonança.

Durant aquesta etapa la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social també ha començat a fer un discurs propi en matèria econòmica.

És important fer-lo. Els governants de Catalunya, d'Espanya i d'Europa ens diuen que cal esperar el creixement, però és justament al revés. Si no inverteixes en polítiques socials i en lluita contra la pobresa hi ha una contracció de l'economia. Si hi inverteixes, mobilitzes l'economia i el consum. El creixement estable passa per aquestes polítiques.

¿Amb el que estem veient a Grècia, hi ha esperança en aquest sentit?

Depèn de nosaltres. Si diem que no hi ha alternativa, no n'hi ha. Si diem que es pot fer d'una altra manera, n'hi haurà. Grècia ha sigut valenta perquè està forçant a fer les coses d'una altra manera. No pots asfixiar la població. La gent ha de poder viure amb dignitat, i aquestes polítiques estan fent molt mal. Provoquen un cercle viciós: més austeritat, més retallades, més pobresa i menys creixement. Si no funciona, canviem-ho. El que passa és que sí que funciona, per a uns quants.

A l'hora de fer balanç d'aquesta etapa, ¿el salt que ha fet el sector en capacitat d'incidir políticament és el més positiu?

Faig un balanç molt positiu en tots els sentits. La doble missió és enfortir les entitats i incidir políticament, i haver donat una empenta important en aquest sentit ens produeix satisfacció a tots. Veure que realment tens una capacitat d'incidència política, d'haver pogut posar l'agenda social a l'agenda política... Jo estic molt satisfeta d'això.

¿I topa amb una paret a l'hora de parlar amb alguns polítics ha sigut el més decebedor?

El pitjor no ha sigut haver d'insistir, sinó les vegades que m'han decebut en el fons. Havia anat a veure algun partit per parlar de desnonaments i m'havien dit coses que m'havien fet sortir plorant. Vas amb el liri a la mà, esperant que l'altre ho veurà igual que tu, i quan et diuen que s'ha d'anar amb compte perquè als bancs no se'ls pot fer enfadar tens una gran decepció. —